

M^m

BİLANÇO

TÜRMOB AYLIK YAYIN ORGANI • SAYI : 167 • EYLÜL 2010 5 5.00 TL • ISSN:1307-6620

● *Başkanlar Kurulu toplandı*

● *Bodrum SMMM Odası*

açıldı

● *Türkiye'nin cezalı
kentleri*

ISSN 1307-6620

Ekonomik Rapor

Yayın Kurulu

Nail SANLI

Ali E. DOĞANOĞLU

Ahmet FETTAHOĞLU

Yıldız ÖZTÜRK

TÜRMOB

Basın Yayın Dağıtım İşletmesi

tarafından yayınlanmaktadır

Yayın Türü : Yaygın süreli

Yönetim Yeri

Gençlik Caddesi No:107

06570 Anıttepe - ANKARA

Tel: (0.312) 232 50 60 (10 Hat)

Fax: (0.312) 232 50 73

http: www.turmob.org.tr

e-mail:alid@turmob.org.tr

Dizgi - Düzenleme

Tuncay TEKYILDIZ

Baskı

Fersa Matbaacılık Paz.San.Tic.Ltd.Şti.

Ostim 36. Sk. No:5/C-D

Yenimahalle/ANKARA

Tel: (0.312) 386 17 00 (pbx)

Basım Tarihi : 07 Eylül 2010

Basım Yeri : Ankara

ISSN : 1307-6620

Dergide yayınlanan yazıların yayın hakkı

Bilanço Dergisi'ne aittir.

Kaynak gösterilmeden bir bölümü veya

tamamı alıntı yapılamaz

Türkiye Muhasebe Kongresi

Türkiye Muhasebe Kongreleri, muhasebe mesleğinin sorunlarının, geleceğe dönük gelişmelerinin tartışıldığı çok önemli bir platform olarak 53 yıldır etkinliğini ve verimliliğini korumaktadır.

2-4 Eylül 1957 tarihinde ilki düzenlenen Türkiye Muhasebe Kongresi'nde iktisadi kalkınmada muhasebecinin yeri, muhasebecilerin eğitimi, terminoloji ve yönetimde muhasebecilerin rolü ele alınmıştı. Türkiye Muhasebe Uzmanları Derneği ile Üniversitelerin ortak emek ve çabalarıyla 14 Türkiye Muhasebe Kongresi gerçekleştirildi.

TÜRMOB'un kuruluşu ile birlikte Türkiye Muhasebe Kongrelerini düzenleme sorumluluğunu TÜRMOB üstlendi ve 1 Mart 1992'de 15'inci Türkiye Muhasebe Kongresi'ni Ankara'da gerçekleştirdi. 11-13 Eylül 1997 tarihinde 16'nci Türkiye Muhasebe Kongresi'nde ekonominin denetim düzeni ve muhasebe teması işlendi. 17'inci Türkiye Muhasebe Kongresi 10-12 Ekim 2002 tarihinde İstanbul'da muhasebe, vergi ve denetimde yeni yaklaşımlar teması işlenerek gerçekleşti. Türkiye Muhasebe Kongrelerini, Dünya Muhasebe Kongresi ile paralel olarak gerçekleştiriyoruz.

18'inci Türkiye Muhasebe Kongresi'ni 23-24 Eylül 2010 tarihlerinde Ankara Sheraton Otel'de gerçekleştireceğiz. Kongrede, "Güçlü ve Özgür Bir Ülke İçin Muhasebe Kültüründe Devrim" ana teması altında altı oturum gerçekleştirilecek. Bu oturumlarda;

Uluslararası Muhasebe Mesleğinin Standartları ve Ulusal Yakınsama

Etkin Kurumsal Yönetim ve İflasın Ertelemesi

Vergi Mükelleflerinin Hakları

Kamu Faaliyetlerinde Yetki Devri: Meslek Mensuplarının Kamu Yönetim ve Denetiminde Rolü

KOBİ'lerde Kredibilitenin Sertifikasyonu

Yeni Muhasebe Kültürü

Ele alınacak ve tartışmaya açılacak.
Yine verimli bir kongreyi elbirliğiyle gerçekleştireceğiz.

Dergimizin bu sayısında da ilgi ile okuyacağımızı umduğumuz haber ve araştırmalara yer verdik.

Gelecek sayımızda
buluşmak dileğiyle...

Nail SANLI
Genel Başkan Yardımcısı

Başkanlar Kurulu toplandı

57. Başkanlar Kurulu Toplantısı Ankara'da yapıldı. Başkanlar Kurulu Toplantısında 12 Eylül'de yapılacak referandum değerlendirildi. Anayasa değişikliğinin neler getirdiği konusunda farklı bakış açılarına sahip akademisyenler, başkanlara sunum yaptı.

Yücel AKDEMİR

Yahya ARIKAN

Feyzullah TOPÇU

Mehmet KOÇ

Elli yedinci Başkanlar Kurulu Toplantısı Oda Başkanları'nın geniş katılımıyla Ankara'da gerçekleştirildi. Başkanlar Kurulu programı kapsamında "12 Eylül'e Neyi Oylayacağız?" konulu Anayasa Değişikliği Referandumuna ilişkin sunum ve değerlendirmeler yapıldı.

Toplantının açış konuşmasını yapan TÜRMOB Genel Başkanı Masum Türker meslekle ilgili değerlendirmelerde bulunarak, "Bu mesleğin kültüründe sürekli eğitim vardır. Muhasebe mesleği bize ölçülü ve dengeli olmayı öğretti, bu mesleğimizin özelliğinden geliyor."

Genel Başkan Türker, önümüzdeki günlerde yapılacak olan çalışmalar hakkında bilgi vererek 23-24 Eylül 2010 tarihlerinde Onsekizinci Türkiye Muhasebe Kongresi'ni gerçekleştireceklerini ve Kongrenin ana temasının "Güçlü ve özgür bir ülke için muhasebe kültüründe devrim" olduğunu söyledi.

12 Eylül'de neyi oylayacağız başlıklı sunumlarda, önce oyunun evet olduğunu daha önce açıklayan Anayasa Profesörlerinden Prof. Dr. Yusuf Şevki Hakyemez ve daha sonra oyunun hayır olduğu açıklayan yine Anayasa Profesörü Prof. Dr. İbrahim Kaboğlu oylarının ge-

rekçelerini ayrıntılı olarak anlattı ve soruları cevapladılar.

Sunum ve soru cevapların ardından yapılan değerlendirmelerde söz alan oda başkanların değerlendirmelerde bulundu.

İbrahim AKEL

Prof. Dr. Yusuf Şevki
HAKYEMEZProf. Dr. İbrahim
KABOĞLU

Şerafettin KURT

Suat ÖZSOY

Sakarya SMMM Odası Hizmet Binası'nın temelini attı

Sakarya SMMM Odası Sakarya'nın Serdivan ilçesinde yapacağı hizmet binasının temelini düzenlenen törenle attı.

Sakarya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası'nın (SMMMO) Serdivan ilçesindeki hizmet binasının temel atma töreninde konuşan TÜRMOB Genel Başkanı Türker, dünyada yeni bir muhasebe kültürünün şekillendiğini belirtti. Oluşan yeni muhasebe kültürünün yalnız yerel veya ulusal faaliyetle yetinmediğini, uluslararası düzeyde faaliyet gerektirdiğine işaret eden Türker, "Sakarya'da kredi alan bir kişinin finansal tabloları kredi aldığı bankanın tablolarını etkilediği gibi o banka da dünyada bulunduğu

fonlardan dolayı Sakarya'daki bir işletmenin varlığını etkilemektedir. Yeni kültüre baktığımız zaman en önemli yapısı şeffaflık, açıklık ve kamu yararını sağlamaktır" dedi

Genel Başkan Masum Türker, 23 ve 24 Eylül'de Ankara'da "Güçlü ve Özgür Bir Ülke İçin Muhasebe Kültüründe Devrim" başlığı altında muhasebe kongresini toplayacaklarını söyledi.

Birkaç ay sonra Malezya'da 7 bin muhasebecinin bir araya geleceğine dikkati çeken Türker, "Bu yeni kültürün nasıl pekiştirilip yaygınlaşacağı konuşulacak. Türkiye'de

23 ve 24 Eylül'de Ankara'da "Güçlü ve Özgür Bir Ülke İçin Muhasebe Kültüründe Devrim" başlığı altında muhasebe kongresini toplayacağız. Buradaki sonuçları Malezya'da sunacağız" diye konuştu.

Konuşmaların ardından Türker, Sakarya Valisi Mustafa Büyük ve protokol üyeleri törenle hizmet binasının temelini attı.

700 metrekarelik temel üzerine inşa edilecek bina, bin 600 metrekarelik kapalı alanıyla hizmet verecek. 3 kat olarak inşa edilecek binada 300 kişilik konferans salonu bulunacak.

Kayseri SMMM Odasında geleneksel iftar yemeği

Kayseri SMMM Odası'nın geleneksel iftar yemeği ve ruhsat töreni TÜRMOB Genel Başkanı Dr. Masum Türker, TÜRMOB Genel Başkan Yardımcısı Nail Sanlı'nın da katılımlarıyla gerçekleştirildi.

Kayseri Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası'nın geleneksel iftar yemeği ve ruhsat töreni TÜRMOB Genel Başkanı Dr. Masum Türker'in de katılımlarıyla gerçekleşti. İftar yemeğine ayrıca TÜRMOB Genel Başkan Yardımcısı Nail Sanlı, Kayseri Vali Yardımcısı Fahri Oluk, AK Parti Kayseri Milletvekili ve aynı zamanda Kayseri SMMM Odası üyesi Ahmet Öksüzkaya, Baro Başkanı Ali Aydın, Ankara YMM Odası Kayseri İl Temsilcisi İmdat Şimşek, Ver-

gi Dairesi Müdürleri, Vergi Denetmenleri, öğretim üyeleri, sivil toplum örgütü yöneticileri, çevre illerdeki SMMM Odaları yöneticileri ve çok sayıda Yeminli Mali Müşavir ile Serbest Muhasebeci Mali Müşavir katıldı.

Kayseri SMMM Odası Başkanı Suat Özsoy yemekte yaptığı konuşmada TÜRMOB Genel Başkanı Dr. Masum Türker ve Başkan Yardımcısı Nail Sanlı'nın böyle bir iftar yemeğinde kendilerini yalnız bırakmamalarından dolayı memnuniyetini dile getirdi. Mesleğin her

aşamasında muhasebecilik, mali müşavirlik, yeminli mali müşavirlik gibi görev yapmış, bunların haricinde basın mensupluğu, milletvekilliği, bakanlık yapmış bir Genel Başkanımız olmasından büyük onur duyduklarını belirten Özsoy, vizyon şehir Kayseri'nin danışmanları olan meslek mensuplarının başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere şehrimizin yetiştirdiği değerlere danışmanlık yapan kişiler olduğunun da altını çizdi. Meslek mensuplarına "Her biriniz bu şehrin ve bu ülkenin önemli değerleri-

siniz” diye konuşan Özsoy, “ Biz-ler de Oda olarak eğitimi birinci sıraya koyduk. Sosyal, iletişimi güçlü, hukuk bilinci gelişmiş bir meslek mensubu profili yetiştirmeyi amaç edindik. Avucumuzun içine sığacak kadar küçülen ve hızla değişen dünyada meslek mensupları olarak hak ettiğimiz yeri eğitilmiş, donanımlı, iletişimi güçlü, bir o kadar da sağlıklı sıhhatli, sosyal bir meslek mensubu eğiterek almaya çalışıyoruz” dedi.

TÜRMOB Genel Başkanı Dr. Ma-

sum Türker ise sözlerine Ramazan ayının herkese hayırlı olması dilekleriyle başladı. Meslek kanununun çıkması, bu mesleğin yasal statüye kavuşması için yıllar önce bizzat çalıştıklarını ve Birliği bugünlere kadar getirmek için görev aldığını, yıllar içinde TÜRMOB’un Genel Başkanlığına kadar geldiğini belirten Türker, TÜRMOB için, meslek için her zaman ne gerekiyorsa yapacağını sözlerine ekledi.

Türker, “Önümüzdeki günlerde TÜRMOB’un Bağımsız Denetim

Merkezi devreye girecek. Artık orada denetim eğitimi ve denetim sınavları yapılacak. Türk Ticaret Kanunu çıkmadan aranan niteliklerin hepsi sizde bulunacak. Bu bağlamda Kayseri’de de önemli bir gelişme ve büyüme, mesleğe önemli bir talep var. İnşallah Türkiye’deki bütün şehirlerde Kayseri gibi aynı ekonomik ve mesleki gelişme olur. En önemlisi birbirinizle olan dayanışmanız”.

Bodrum SMMM Odası açıldı

Muhasebe mesleği bir ölçü ve denge mesleğidir

Bodrum Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası törenle hizmete başladı. Bodrum SMMM Odası'nın açılış töreninde konuşan TÜRMOB Genel Başkanı Dr. Masum TÜRKER, muhasebe mesleğinin bir ölçü ve denge mesleği olduğunu söyledi.

Bodrum Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası faaliyete başlayarak, hizmet binasının açılışını gerçekleştirdi. Bodrum Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası açılış töreninde konuşan TÜRMOB Genel Başkanı Dr. Masum Türker muhasebe mesleğinin tüm dünyada gittikçe artan bir öneme sahip olduğunu ve gelişmiş ülkelerde muhasebe meslek örgütünün bilgi ve birikimlerinden yararlanmak için çeşitli çalışmalar yapıldığını söyleyerek, yerel yöneticilerinde meslek odalarının çalışmaları

rından yararlanması ve alınacak kararlarda işbirliğine gidilmesinin faydalı olacağını söyledi.

Genel Başkan Türker konuşmasında, “Muhasebe mesleği bir ölçü ve denge mesleğidir. Herkim ki, her faaliyette yanında muhasebeci bulundurursa hem ölçülü olmayı bilir, hem de dengeli davranır, ölçülü ve dengeli davranmak insanoğlunun sahip olması gereken en önemli meziyetlerden birisidir. Biz bunu

çile çekerek öğreniyoruz. Bu çilenin veriminden herkes istifade etmelidir.”

TÜRMOB Genel Başkanı Türker, konuşmasında muhasebe mesleğinde uzmanlaşmaya dikkati çekerek, “Muhasebe mesleği derken akla yalnız muhasebe tutan, vergi beyannamesi veren gelmemeli. Başta denetim olmak üzere, kredi derecelendirme, yönetim danışmanlığı, sosyal güvenlik danışman-

lığı hatta şu anda Türkiye’de yakın zamanda faaliyete geçebilecek boşanmada bile aracılık eden adli muhasebe dediğimiz, muhasebe uzmanlığı gibi faaliyetlerimiz var ve özellikle yatırımların hızlandırılmasında önemli bir rolümüz var.” dedi.

TÜRMOB Genel Başkanı Masum Türker:

"Türk ekonomisini, ancak muhasebecilere değer verenler, onlarla işbirliği yapanlar çözer"

Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) Genel Başkanı Masum Türker, "Türk ekonomisini ancak muhasebecilere değer verenler, onlarla işbirliği yapanlar çözer" dedi.

TÜRMOB Genel Başkanı Türker, Edirne Serbest Muhasebeciler Mali Müşavirler Odası'na düzenlenen Ruhsat dağıtım töreninde, yaptığı konuşmada, muhasebecilik mesleğinin önemini vurguladı. Masum Türker, serbest muhasebeciliği mesleklerinin içinden silmedikleri ve bu işi üniversite düzeyinde yapılımasını sağlamadıkları takdirde hiç-

birinin ruhsatının denetim faaliyetlerinde geçmeyeceğini söyledi.

Muhasebe mesleğinin AB'ye uyum bağlamında 8 nolu direktifte 30-31 ve 32. maddede yer aldığını ifade eden Türker, sözlerini şöyle sürdürdü: "TÜRMOB'un bu yapıyla artık imzası denetimde geçerli olmayacak. Türk Ticaret Kanunu çıkarsa veya Basel II uygulamaya geçerse denetim imzasının Avrupa

normlarına göre geçerli olabilmesi için bir yabancının imzasının altında çalışmak zorunda kalınacaktır. Şimdi bu proje ile artık bu tehlike ortadan kaldırılmış oldu.

Aslında bu işten en çok şu anda serbest muhasebeci mali müşavir olanlarla yeminli mali müşavirler yararlanmış olacak. Bu uluslararası düzeydeki haklarını kullanacaklar."

Dağıtılan ruhsatların uluslararası

düzeyde geçerli olması için Türkçe ve İngilizce hazırlandığını bildiren Türker, şöyle devam etti: "Biz mesleğin önünü açmak istiyoruz. Özellikle ben kötü bir genel başka-

nım. Bu iki yıllık süre içinde hiçbirinin vergi beyannamesi işi ile uğraşmadım. Seçtiğim gün de uğraşmayacağım dedim. Maliye Bakanlığının kapısına da gitmedim. İlk bir iki ay herkes zorluk çekti.

Şimdi her şey rayına oturdu. Ama uzun vadeli işler peşinden gittik. Mesela TÜRMOB'un bu aylarda yayınlayacağı yeni bir yönergeyle bağımsız denetim merkezi devreye girecek ve denetim sınavlarını ya-

avaş yavaş yapmaya başlayacağız.

Basel II bankacılık sektörü için her an uygulamaya konulabilir. Türk ekonomisini ancak muhasebecilere değer verenler, onlarla işbirliği yapanlar çözer. İster politikacı olsun, ister kamu yönetici olsun. Bir gün Maliye Bakanı da kıymetinizi anlar."

Edirne Valisi Gökhan Sözer de sivil toplum kuruluşlar ve meslek örgütlerinin modern toplumların ve gelişmiş toplumların en önemli kurumları olduğunu söyledi. Bu tür kurumların varlığı ve kurumsallaşmış olmasının, o toplumun ve ülkenin modernliği ve gelişmişliğiyle eş anlamlı olduğunu vurgulayan Sözer, "Sizin örgütünüzde çeşitli aşamalardan ve incelemelerden geçtikten sonra bugünkü yapısına kavuşmuştur" dedi.

Konuşmanın ardından, 94 kişiye ruhsatları törenle verildi.

Türkiye'nin cezalı kentleri

Devlet, 2006 ve 2009 yılları arasında vergi, yargı, idari ve diğer para cezası olarak 59.8 milyar liralık cezasının yüzde 85'ini 10 kente fatura etti. İlk sırada İstanbul yer alırken son sıra Bayburt'un oldu.

Istanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (İSMMMO) ilkinin 2009'da hazırladığı ve para cezalarında rekor artışı masaya yatıran "Cezalandırılıyor" raporunu güncelledi. "Türkiye'nin Cezalı Kentleri" başlıklı, son 4 yıllık gerçekleşme rakamlarını içeren hesaplama göre, bu dönemde en çok para cezası İstanbul'da kesilirken, 10 kente tahakkuk ettirilen cezaların toplamı 50.8 milyar lirayı buldu. Böylece, dört yılda kesilen, toplam 59.8 milyar liralık cezanın

yüzde 85'i 10 kentin hanesine yazıldı. En az para cezası ise sanayiden nasibini alamayan kentlerde uygulandı. 2006-2009 döneminde en az para cezası kesilen il Bayburt olurken, bu kenti Tunceli ve Gümüşhane izledi.

İSMMMO'nun Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü ve Merkez Bankası verilerinden yaptığı hesaplama, hükümetin, özellikle kriz dönemi olarak anılabilecek, 2008 ve 2009 yıllarında gelirini artırmak için cezalara yüklen-

diğini ortaya koydu. 2008'de başta vergi olmak üzere, trafik, yargı, idari ve diğer para cezaları olmak üzere 14.9 milyar liralık ceza kesen devlet, 2009 yılında bu rakamı yüzde 23.5 oranında arttırarak 18.5 milyar liraya yükseltti. 2010 yılının ilk altı ayında gerçekleşen rakamlara göre tahsil edilen para cezaları toplamı ise 2.4 milyar TL'ye ulaştı.

İSMMMO Başkanı Yahya Arıkan, verilere ilişkin değerlendirmesinde, devletin gelir elde etmek için

değil, esasında kamu düzenini sağlamak gerekçesiyle kestiği para cezalarında hemen her yıl rekor artışlar olduğuna dikkat çekti. Ancak, veriler incelendiğinde, özellikle kaynak sıkıntısı çekilen 2009’da tahakkukta yüzde 23, tahsilatta da yüzde 30 artış olduğunu belirten İSMMMO Başkanı Arıkan, “Kesilen para cezalarının bir mantığı olmalı. Bu artışın bir açıklaması olmalı. Toplum, sürekli ceza yemekten hoşlanıyor, uslanmıyor mu ki, kamu düzenini sağlamak için kesilen cezalar sürekli artıyor” dedi.

Cezalardan sağlanan kaynağın, her ne kadar gelir amaçlı olarak kesilmese de bütçeye doğrudan gelir olarak kaydedildiğini ifade eden İSMMMO Başkanı şöyle devam etti: “Muhasebe meslek mensuplarını zorlayan bazı para cezalarındaki mantık, daha doğrusu mantıksızlık bu alanda ne yaşandığının göstergesi. Ba-Bs adında, şirketlerin, alım ve satım hareketlerini gösteren formlar var. Bir süre önce, kayıt dışı ile mücadele çerçevesinde bu formlar belli dönemlerde İdare tarafından istenmeye başladı. Vergi matrahıyla hiç ilgisi yok. Ama vaktinde teslim et-

mediğinizde, gecikme süresine bağlı olarak para cezası kesiliyor. İşletmeler de mali müşavirleri de güç durumda kalıyor. Kayıt dışı ile mücadele gerekçesiyle, kayıtlı olan işletmeye belgesini geç verdi diye ceza kesilmesi, kayıt içinde olanı adeta cezalandırmaktır.”

İSMMMO Başkanı Yahya Arıkan, devletin para cezalarına sarılmasıyla 2006-2009 yıllarını kapsayan dört yıllık dönemde yaklaşık 60 milyar lira ceza kesildiğini, ancak sadece 15.7 milyar lira tahsil edilebildiğini söyledi. Arıkan, verilen, devletin 2010 yılına da oldukça hızlı başladığını gösterdiğine dikkat çekti. Arıkan, “Türkiye’de işçi, işveren ve hatta vatandaşın krizin etkilerini azaltmaya çalıştığı 2009 yılında hükümet de gelirlerini artırmak için cezaya yüklendi. Hukuken, her ne kadar cezanın amacı gelir yaratmak değil kamu düzenini sağlamak olarak ifade edilse de kesilen cezalardaki artış ve tutar bunun bir gelir amacı taşıdığını ortaya koydu” değerlendirmesini yaptı.

İSMMMO’nun “Türkiye’nin Cezalı Kentleri” başlıklı araştırmasında yer alan saptamalar şöyle:

Dört yıllık dönemde en çok para

cezası İstanbul’da kesilirken, 10 kente tahakkuk ettirilen cezaların toplamı 50.8 milyar lirayı buldu. Cezaların yüzde 85’i 10 kentte kesildi. 2006-2009 döneminde en az para cezası kesilen il Bayburt olurken, bu kenti Tunceli ve Gümüşhane izledi.

Dört yılda 59.8 milyar liralık ceza kesen hükümet 2010 yılına da hızlı başladı. Bütçe gelirleri içinde, para cezası tahsilatı 2.4 milyar liraya yükseldi. Böylece, Maliye, 2010 için öngörülen 3.1 milyar liralık toplam para cezasının yüzde 77’sini altı ayda tahsil etmiş oldu.

Devlet, 2006 yılında 13.2 milyar lira para cezası tahakkuk ettirdi. 2007 yılında tahakkuk eden yani kesilen para cezası miktarı yüzde 0.6 oranında azalarak 13.1 milyar liraya geriledi. 2007 yılındaki düşüş sonraki yıllarda fazlasıyla telafi edildi. Üstelik tam da küresel krizin etkilerinin görüldüğü 2008 yılında ceza tahakkuku yüzde 13.8 artarak 14.9 milyar liraya, 2009 yılında ise yüzde 23.5 oranında artırılarak 18.5 milyar liraya ulaştırıldı.

Buna karşın aynı performans tahsilatta gösterilemedi. Gerek itirazlar, gerekse uzlaşmalar sonucu

2006 yılında 13.2 milyar liralık tahakkukun ancak 4.5 milyar lirası tahsil edilirken, 2007 yılında bir önceki yıla göre tahsilatta yüzde 15'lik gerileme yaşandı ve miktar 3.8 milyara düştü. Kesilen cezanın yüzde 13.8 oranında arttığı 2008 yılında ise tahsilat yüzde 1.7 gerileyerek 3.2 milyar liraya indi. Devlet 2007 ve 2008 yıllarında tahsilatta yaşanan düşüşü 2009 yılında fazlasıyla telafi etti. Geçen yıl tahsilat oranı yüzde 31.4 artarak 4.2 milyar liraya yükseldi.

Böylece, küresel finansal krizin yaşandığı 2006 ve 2009 yılları arasındaki dört yıllık dönemde tahakkuk eden cezaların toplamı 59.8 milyar, tahsilatların tutarı ise 15.8 milyar lirayı buldu.

2006 ile 2009 yılları arasında ceza

tahsilatı içinde en önemli kısmını vergi kalemi oluşturdu. Vergi cezası olarak 2006 yılında 3.5 milyar, 2007 yılında 2.7 milyar, 2008 yılında 1.7 milyar, 2009 yılında 2.5 milyar lira tahsil edildi. 2010 yılının ilk altı ayında ise vergi cezası tahsilatı 1 milyar 494 milyon lira olarak gerçekleşti. Böylece 2006 yılından 2010 yılının haziran ayına kadar geçen sürede vergi cezası olarak toplanan miktar 11.9 milyar lirayı buldu.

Ceza tahsilatlarında ikinci önemli “gelir” kalemini ise idari para cezaları oluşturdu. Bu alanda 2006’da 398 milyon, 2007’de 711.4 milyon, 2008’de 917.3 milyon, 2009’da 1 milyar 136.4 milyon, 2010 yılının ilk altı ayında da 749.8 milyon liralık tahsilat yapıl-

dı. Söz konusu dönemde idari para cezalarından sağlanan “gelir” de 3.9 milyar lirayı bulmuş oldu.

Yargı para cezaları ise 2006’dan bugüne kadar geçen sürede sistimli bir biçimde artış gösterdi ancak, bu alandan bütçeye kaydedilen gelir tutarı diğer iki kalem kadar yüksek olmadı. 2006’da 112 milyon, 2007’de 159.8 milyon, 2008’de 184 milyon, 2009’da 201.4 milyon, 2010’un ilk altı ayında ise 89.1 milyon lira yargı para cezası tahsilatı yapıldı. Böylece dört yıl altı ayda yargı para cezalarından devletin kasasına giren tutar da 746.4 milyon liraya ulaşmış oldu. Aynı dönemde diğer para cezalarından elde edilen “kaynak” da 691 milyon liraya ulaştı.

Söz konusu cezalar, “suçu işle-

Cezalar

Yıllar	Top. para cezası tahsilatı	Yargı p.cezası tahsilatı	İdari.p.cezaları tahsilatı	Vergi Cezaları tahsilatı	Diğer p.cezaları tahsilatı
2006	4.360.574	112.067	398.611	3.506.495	343.401
2007	3.675.028	159.837	711.427	2.687.174	116.590
2008	2.920.271	184.013	917.222	1.736.213	82.823
2009	3.908.022	201.375	1.136.473	2.481.326	88.848
2010*	2.392.592	89.127	749.857	1.494.239	59.369
Toplam	17.256.487	746.419	3.913.590	11.905.447	691.031

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

* 2010 yılı ilk altı ayı toplamı

yenleri” kamusal düzene pek “uydurmamış” olsa gerek ki yıllar içinde tahakkuk eden miktarlarda önemli artışlar yaşandı. Özellikle, sanayileşmeden payını almış 10 kentin girişimcileri, yatırımcıları ve vatandaşları bu cezalardan fazlasıyla nasibini aldı. Öyle ki, devlet, 2006-2009 yılları arasında toplam 59.8 milyar liralık cezanın yüzde 85’ini bu 10 kentte kesti.

Dört yılda en çok ceza 20.8 milyar lirayla İstanbul’a kesildi. Diğer bir ifadeyle, Türkiye genelinde kesilen cezaların yüzde 34.8’i İstanbul’a kesilmiş oldu. İstanbul’u 8.7 milyar lirayla Ankara, 5.7 milyar lirayla İzmir, 2.9 milyar lirayla Antalya izledi. Diğer altı il ise sırasıyla, Mersin, Bursa, Adana, Kocaeli, Gaziantep ve Konya oldu. 10 ile kesilen 50.8 milyar lira-

lık ceza ise Türkiye genelindeki cezaların yüzde 85’ini oluşturdu.

En az para cezası ise 9.2 milyon lira ile Bayburt’a kesildi. Bayburt gibi sanayiden payını alamayan Tunceli de 13.5 lira ile en az ceza kesilen kentler arasında ikinci sırada yer aldı. Tunceli’yi 17.8 milyon lira ile Gümüşhane izlerken diğer kentler sırasıyla, Hakkari, Siirt, Ardahan, Çankırı, Bingöl, Bitlis ve Muş oldu.

Dört yılda 59.8 milyar liralık ceza kesen hükümet 2010 yılına da hızlı başladı.

Bütçe gelirlerinde para cezası tahsilatı 2010 yılının ocak-haziran döneminde 2 milyar 392 milyon 592 bin liraya yükseldi. Böylece, Maliye, yılın ilk altı ayında 2010 için öngörülen 3 milyar 164 milyon

TL’lik para cezası hedefinin yüzde 77’sini tutturmuş oldu.

2010 yılının haziran sonu itibarıyla, vergi cezalarındaki tahsilat 1 milyar 494.2 milyon liraya ulaştı. Vergi cezalarında yılın ilk altı ayında en yüksek gelir elde edildiği ay 306.2 milyon lira ile mart oldu. Maliye, 2010 yılı bütçe hedefleri çerçevesinde 2 milyar 25 milyon TL’lik vergi cezası hedefi koymuştu. Böylece bu kalemde, hedefin yüzde 73.7’si yılın ilk altı ayında yakalanmış oldu.

Aynı dönemde idari para cezalarından elde edilen “gelir” ise 749.8 milyon TL’ye yükseldi. Yargı para cezaları tahsilatı ise anılan dönemde 89.1 milyon TL oldu. Diğer para cezaları tahsilatı da 59.3 milyon TL’ye ulaştı.

2010’da para cezası gelirindeki artış bütçe geliri artışını solladı

Ceza türü (Bin TL)	Ocak 2010	Şubat 2010	Mart 2010	Nisan 2010	Mayıs 2010	Haziran 2010	2010 Ocak-Haziran toplam	2010 yılı bütçe hedefi
3. Para Cezaları	406.602	318.888	458.293	431.947	406.780	370.082	2.392.592	3.163.975
a) Yargı Para Cezaları	12.713	12.176	15.210	15.315	15.843	17.870	89.127	172.502
b) İdari Para Cezaları	98.593	98.714	127.576	151.249	146.066	127.659	749.857	871.598
c) Vergi Cezaları	285.098	200.886	306.264	254.552	233.839	213.600	1.494.239	2.024.877
d) Diğer Para Cezaları	10.198	7.112	9.243	10.831	11.032	10.953	59.369	94.998

Cari açık yüzde 181 artışla 20.7 milyar dolara ulaştı

Cari açık, 2010 yılının ilk 6 ayında yüzde 181 artışla 20 milyar 743 milyon dolara ulaştı. Geçen yılın ilk yarısında cari açık 7 milyar 383 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmişti.

Cari açık, 2010 yılının ilk 6 ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 181 artarak 7 milyar 383 milyon dolardan 20 milyar 743 milyon dolara yükseldi. Haziran ayında ise cari açık yüzde 51.5 artışla 2 milyar 202 milyon dolardan 3 milyar 337 milyon dolara ulaştı. Bu artışta, dış ticaret açığının geçen yılın Haziran ayına göre yüzde 49.2 oranında artarak 4 milyar 336 milyon dolara ulaşması etkili oldu.

Merkez Bankası 2010 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Ödemeler Dengesi Gelişmelerini açıkladı. Buna göre 2010 yılının Haziran ayında cari

açık, 2009 yılının aynı ayıyla karşılaştırıldığında yüzde 51.5 oranında artarak 2 milyar 202 milyon dolardan 3 milyar 337 milyon dolara yükseldi. Bu artışta, dış ticaret açığının geçen yılın aynı ayına göre yüzde 49.2 oranında artarak 4 milyar 336 milyon dolara ulaşması etkili oldu. Bu yılın ilk yarısında cari işlemler hesabı, 20 milyar 743 milyon dolar açık verdi. Bu rakam 2009 yılının ilk yarısında 7 milyar 383 milyon dolar açık olarak gerçekleşmişti.

Geçen yılın ilk yarısında 8 milyar 78 milyon dolar açık veren ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret

dengesi, bu yılın aynı döneminde 20 milyar 823 milyon dolar tutarında açık verdi. Bu dönemde, geçen yılın aynı dönemine oranla ihracat (FOB) gelirleri yüzde 14.9 oranında artarak 54 milyar 822 milyon dolara ve bavul ticareti gelirleri de yine yüzde 12.8 oranında artarak 2 milyar 724 milyon dolara yükseldi. Altın dahil ithalat (CIF) harcamaları yüzde 33.6 oranında artarak 83 milyar 323 milyon dolara ulaştı. Bunun yanı sıra, parasal olmayan altın kaleminden kaynaklanan net girişler, geçen yılın Ocak-Haziran dönemine göre yüzde 60.9 oranında azalış göstererek 1 milyar 391 milyon dolara düştü.

Ocak-Haziran döneminde turizm gelirlerinin geçen yılın aynı dönemine oranla yüzde 3.9 artarak 6 milyar 972 milyon dolara yükseldiği, turizm giderlerinin ise yüzde 17.8 artarak 2 milyar 160 milyon dolara yükseldiği gözlemlendi. Bunun sonucunda söz konusu dönemde, net turizm gelirleri yüzde 1.3 oranında azalarak 4 milyar 812 milyon dolara düştü.

Hizmetler başlığının diğer önemli bir kalemi olan taşımacılık kaleminde 2009 yılının ilk yarısında 100 milyon dolar giriş olmuşken, bu yılın aynı döneminde 103 milyon dolar tutarında net çıkış gerçekleşti. Aynı dönem taşımacılık kalemi alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, navlun kalemindeki net çıkış geçen yılın aynı dönemine oranla yüzde 57.8 oranında artarak 1 milyar 381 milyon dolar olurken, diğer taşımacılık kaleminde gerçekleşen net giriş yüzde 31.1 oranında artışla 1 milyar 278 milyon dolar oldu.

Yurtiçinde yerleşik inşaat şirketlerinin yurtdışında gerçekleştirdikleri inşaat hizmetlerinden kaynaklanan net döviz girişi, 2009'un Ocak-Haziran dönemine oranla yüzde 20.9 azalarak 420 milyon dolar oldu. Yurtdışında yerleşik kişilerle gerçekleştirilen sigorta ve reasürans işlemlerine ilişkin verilerden oluşan sigorta hizmetleri kalemindeki net çıkış, 2010'un ilk yarısında geçen yılın aynı dönemine

oranla yüzde 18.5 artarak 295 milyon dolar oldu. Bu gelişmeler sonucunda, 2009'un Ocak-Haziran döneminde toplam 4 milyar 68 milyon dolar fazla veren hizmetler dengesi kalemi, 2010 yılının aynı döneminde yüzde 17.9 azalışla 3 milyar 338 milyon dolar fazla verdi.

Ücret ödemeleri ve yatırım geliri kalemlerinden oluşan gelir dengesi kalemi, geçen yılın ilk 6 ayına göre yüzde 10.3 azalarak 2010 yılının aynı döneminde 3 milyar 851 milyon dolar net çıkış kaydetti. Yatırım geliri kaleminin altında yer alan doğrudan yatırımlar, portföy yatırımları ve faizlerden oluşan diğer yatırımlarda gerçekleşen net çıkışlar, sırasıyla 1 milyar 142 milyon dolar, 241 milyon dolar ve 2 milyar 411 milyon dolar oldu.

2010 yılı Ocak-Haziran döneminde uzun ve kısa vadeli kredilere ilişkin faiz giderleri azaldı. Yılın ilk 6 ayında geçen yılın aynı dönemine oranla yüzde 26.8 azalarak 2 milyar 872 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Cari transferler kalemi, 2010 yılının ilk yarısında yüzde 35.6 oranında azalarak 593 milyon dolar giriş kaydetti. Alt kalemler itibarıyla, bu dönemde genel hükümet kalemi 199 milyon dolar, diğer sektörler kalemi altında yer alan işçi gelirleri de 353 milyon doları giriş kaydetti.

Finans hesaplarında geçen yılın Ocak-Haziran döneminde 671 milyon dolar, bu yılın aynı döneminde de 21 milyar 585 milyon dolar tutarında net sermaye girişi oldu. Doğrudan yatırımlar kalemi altında, Türkiye'deki yabancı sermayeli şirketlerin yurtdışındaki ortaklarından kullandıkları kredileri ve yurtdışında yerleşik kişilerin Türkiye'de gerçekleştirdikleri gayrimenkul alımlarını da içeren yurtdışında yerleşik kişilerin yurtiçinde yaptıkları net yatırımlar, 2009 yılının Ocak-Haziran döneminde 4 milyar 270 milyon dolar olarak gerçekleşmişken 2010 yılının aynı döneminde yüzde 24.5 azalışla 3 milyar 222 milyon dolar oldu. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurtdışında yerleşik kişilerin Türkiye'de gerçekleştirdikleri net gayrimenkul alımlarının 2009 yılının aynı dönemine oranla yüzde 83.2 artarak 1 milyar 422 milyon dolara ulaştığı görülmüşken, Türkiye'deki yabancı sermayeli şirketlerin yurtdışındaki ortaklarından kullandıkları kredilerle ilgili olarak 166 milyon dolar net kredi kullanımı gerçekleştirildi.

Yurtiçinde yerleşik kişilerin yurtdışında yaptıkları net yatırımlar 2009 yılının ilk yarısında net 808 milyon dolar tutarındayken, 2010 yılının aynı döneminde yapılan yatırım miktarı 949 milyon dolara yükseldi. Böylece doğrudan yatırımlar kaleminde bu yılın Ocak-Haziran

döneminde gerçekleşen net sermaye girişi, 2009 yılının aynı dönemine oranla yüzde 34.3 azalarak 2 milyar 273 milyon dolar oldu.

2009 yılının Ocak-Haziran döneminde 404 milyon dolar net sermaye çıkışı olan portföy yatırımlarında 2010 yılının aynı döneminde 6 milyar 765 milyon dolar tutarında net giriş gerçekleşti. Varlıklar başlığı altında, yurtiçinde yerleşik kişilerin yurtdışında menkul değer alımsatımları ile ilgili olarak, 2009 yılının Ocak-Haziran döneminde gerçekleştirdiği net alım 1 milyar 26 milyon dolar düzeyindeyken, 2010 yılının aynı döneminde ise 920 milyon dolar net alım olarak gerçekleşti. Portföy yatırımları kaleminin yükümlülükler bölümünde Genel Hükümet, yurtdışında ihraç edilmiş tahvillerle ilgili olarak, bu yılın Haziran ayında 1 milyar 248 milyon dolar tutarında anapara geri ödemesinde bulunarak yılın ilk altı ayında 2 milyar 396 milyon dolar net borçlanma gerçekleştirdi.

Yurtdışında yerleşik kişiler, hisse senedi piyasasında Haziran ayında 537 milyon dolar tutarında net alım gerçekleştirerek Ocak-Haziran döneminde toplam 751 milyon dolar net alım yaptı. Öte yandan, devlet iç borçlanma senetleri piyasasında bu yılın Haziran ayında yapılan 453 milyon dolar tutarındaki net satımla birlikte Ocak-Haziran döneminde yurtdışı yerleşik kişilerce toplam 4 milyar 538 milyon dolar tu-

tarında net alım gerçekleştirildi.

Ticari ve nakit kredilerden oluşan diğer yatırımlar kaleminde, geçen yılın Ocak-Haziran döneminde 6 milyar 817 milyon dolar net çıkış gerçekleşmişken, 2010 yılının aynı döneminde 18 milyar 645 milyon dolar net giriş oldu. Ticari kredilerde, ihracat karşılığı yurtdışına açılan kredilerle ilgili olarak, bu yılın ilk 6 ayında 342 milyon dolar tutarında net kredi geri ödemesi gerçekleşti. Bu rakam, geçen yılın aynı döneminde 38 milyon dolar olmuştur. Öte yandan, nakit kredilerde geçen yılın ve bu yılın Ocak-Haziran döneminde yurtdışında yerleşik kişilere sırasıyla 632 milyon ve 306 milyon dolar tutarında net kredi açıldı.

Bankaların yurtdışı muhabirleri nezdindeki döviz varlıkları, 2009 yılının Ocak-Haziran döneminde 115 milyon dolar artmışken, 2010 yılının aynı döneminde 7 milyar 549 milyon dolar tutarında azalma gösterdi. 2009 yılının Ocak-Haziran döneminde 7 milyar 962 milyon dolar azalış gözlemlenen yükümlülükler kaleminde 2010 yılının aynı döneminde 10 milyar 736 milyon dolar artış oldu. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, ithalat karşılığı sağlanan ticari krediler kaleminde 2010 yılının ilk yarısında 441 milyon dolar net kullanım kaydedildi. Aynı kaleme geçen yılın aynı döneminde 1 milyar 603 milyon dolar net geri ödeme gerçek-

leşti. Krediler kalemi incelendiğinde ise Uluslararası Para Fonu kredileriyle ilgili olarak Genel Hükümet, Haziran ayında gerçekleşen 340 milyon doları geri ödemeyle birlikte 2010 yılının ilk yarısında 678 milyon dolar net geri ödeme gerçekleştirdi. Söz konusu altı aylık dönemde yurtdışı piyasalar ve diğer uluslararası kuruluşlardan sağlanan uzun vadeli kredilerle ilgili olarak 1 milyar 583 milyon doları net kullanım yaptı. Bunun yanı sıra, yurtdışından sağlanmış olan kredilerle ilgili olarak, bankacılık sektörü bu yılın Ocak-Haziran döneminde 3 milyar 288 milyon dolar net kullanım, diğer sektörler ise 4 milyar 553 milyon dolar net geri ödeme gerçekleştirdi.

Yurtdışında yerleşik kişilerce Merkez Bankası ile yurtiçinde yerleşik bankalarda tutulan mevduat hesaplarından oluşan mevduatlar kaleminde, geçen yılın Ocak-Haziran döneminde 3 milyar 70 milyon dolar net giriş gerçekleşmişken, bu yılın aynı döneminde 10 milyar 441 milyon dolar tutarında net giriş gözlemlendi. Bu dönemde yurtdışı bankaların yurtiçinde tuttıkları net mevduat tutarı 10 milyar 36 milyon dolar arttı. Finans hesaplarının son kalemi olan rezerv varlıklarının içinde bulunan resmi rezervler, 2009 yılının Ocak-Haziran döneminde 4 milyar 430 milyon dolar azalırken, bu yılın aynı döneminde 6 milyar 98 milyon dolar arttı.

Kurulan şirket sayısı yüzde 18.42 arttı

Kurulan şirket sayısı 2010 yılının Ocak-Temmuz döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 18.42 artarak 30 bin 65 oldu. Bu dönemde kapanan şirket sayısı yüzde 11.7 artışla 6 bin 841'e yükselirken, tasfiye edilen şirket sayısı yüzde 0.9 artarak 8 bin 230'a ulaştı.

Kurulan şirket sayısı 2010 yılının ilk 7 ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 18.42 artışla 30 bin 65'e yükselirken, kapanan şirket sayısı yüzde 11.73 artışla 6 bin 841'e yükseldi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) 2010 yılı Temmuz ayına ait kurulan kapanan şirket istatistiklerini açıkladı. Buna göre, bu yılın ilk 7 ayında, geçen yılın aynı dönemine göre kurulan şirket sayısında yüzde 18.42 artış yaşandı. Böy-

lece geçen yılın ilk 7 ayında 25 bin 389 şirket kuruluşu gerçekleşirken bu sayı bu yılın aynı döneminde 30 bin 65 oldu. Anılan dönemde kooperatif sayısı yüzde 61.42 artarak bin 67'ye çıktı. Gerçek kişi ticari işletmesi sayısında ise yüzde 16.29 oranında artış meydana geldi. Böylece gerçek kişi ticari işletmesi sayısı 31 bin 414 oldu.

Anılan dönemde kapanan şirket sayısında yüzde 11.73 artış görüldü. Geçen yılın ilk 7 ayında kapanan şirket sayısı 6 bin 123 iken bu

sayı söz konusu dönemde 6 bin 841 olarak gerçekleşti. Kapanan kooperatif sayısı yüzde 6.48 artarak bin 118 olurken, kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısı ise yüzde 19.45 azalarak 18 bin 862 olarak gerçekleşti.

2010 yılı Temmuz ayında kurulan şirket sayısı bir önceki aya göre yüzde 6.74 azalarak 3 bin 886'ya geriledi. Anılan dönemde kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı bir önceki aya göre yüzde 13.43 azalışla 3 bin 886, kurulan kooperatif

sayısı ise yüzde 41.88 azalışla 93 olarak gerçekleşti. Aynı dönemde kapanan şirket sayısında ise yüzde 11.26'lık bir azalış meydana geldi. Böylece bu yılın Haziran ayında 959 olarak gerçekleşen kapanan şirket sayısı Temmuz ayında 851'e geriledi. Söz konusu dönemde gerçek kişi ticari işletme sayısı yüzde 13.43 oranında artarak 2 bin 783'ten 2 bin 410'a indi. Anılan dönemde kapanan kooperatif sayısı ise yüzde 25.81 artarak 234 olarak gerçekleşti.

Temmuz ayında, bir önceki yılının aynı ayına göre kurulan şirket sayısında yüzde 0.87 oranında gerileme yaşandı. Söz konusu dönemde kurulan kooperatif sayısında yüzde 10.58'lik ve kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısında yüzde 1.25'lik bir artış görüldü. Temmuz'da, kapanan şirket sayısı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 12.57, kapanan kooperatif sayısında yüzde 20.62 artış yaşanmasına karşın kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısı ise yüzde 29.16 azaldı.

2010 yılı Temmuz ayında kurulan toplam 3 bin 979 şirket ve kooperatifin yüzde 92.61'i limited şirket, yüzde 5.03'ü anonim şirket, yüzde

2.34'ü ise kooperatif şirket oldu. Şirket ve kooperatiflerin yüzde 35.34'ünün İstanbul, yüzde 9.63'ünün Ankara, yüzde 6.61'inin İzmir, yüzde 4.42'sinin Antalya'da kurulduğu tespit edildi. Öte yandan Ardahan'da Temmuz'da hiç şirket kuruluşu gerçekleşmedi. 2010 yılında Ardahan'da ise 3 şirket kuruluşu ve 1 şirket kapanışı gerçekleşti.

2010 yılının ilk 7 ayında toplam 31 bin 132 şirket kuruldu. Bu dönemde kurulan toplam 28 bin 471 limited şirket, toplam sermayenin yüzde 66.83'ünü oluştururken bin 642 anonim şirket ise yüzde 33.16'sını oluşturdu. Temmuz ayında kurulan şirketlerin sermayelerinin toplamı, Haziran ayına göre yüzde 7.95 oranında azaldı.

2010 Temmuz ayında toplam şirket ve kooperatiflerin, 988'i toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 651'i inşaat, 619'u imalat sektöründe kuruldu. Aynı dönemde kurulan gerçek kişi ticari işletmelerinin bin 585'i toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 761'i inşaat, 404'ü imalat sektöründe kuruldu. Bu ay kapanan şirket ve koopera-

tiflerin; 330'u toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 258'i inşaat, 187'si imalat sektöründe olurken, kapanan gerçek kişi ticari işletmelerinin bin 244'ü toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 398'i inşaat, 198'i imalat sektöründe gerçekleşti.

Temmuz ayında kurulan 171 yabancı ortak sermayeli şirketin 21'ini Almanya, 20 tanesini İran ortaklı şirketler oluşturdu. Kurulan yabancı ortak sermayeli şirket sayısı bin 424 oldu. Bu şirketlerin 173 adedi Almanya, 162 adedi İran, 98 adedi Rusya ve 78 adedi Azerbaycan ortaklı olurken, kurulan bin 424 yabancı ortak sermayeli şirketin 153'ü anonim, bin 271'i limited şirket oldu. Bu şirketlerin 134 adedinin ticaret ve 110 adedinin inşaat sektöründe kurulduğu belirlendi. Kurulan yabancı ortak sermayeli şirketlerin toplam sermayelerinin yüzde 44.01'ini yabancı sermayeli ortak payı oluşturdu. Ayrıca, yurtdışında yerleşik Türk vatandaşlarının ortak olduğu 141 adet yabancı ortak sermayeli şirket kurulduğu saptandı.

Dünyanın ikinci büyük ekonomisi Çin

Çin artık dünyanın ikinci büyük ekonomisi. Çin, yüz milyonlarca insanın yoksulluktan kurtulmasını sağlayan otuz yıllık hızlı büyüme sonucu dünyanın en büyük ikinci ekonomisi olarak Japonya'nın önüne geçti.

Çin Döviz İdaresi (SAFE) Başkanı Yi Gang, "Çin gerçekte şimdi dünyanın en büyük ikinci ekonomisi" dedi. Yi, Çin ekonomisinin yılın ilk yarısında bir yıl önceye göre yüzde 11,1 büyüdüğünü ve yılın tamamında muhtemelen yüzde 9'dan fazla büyüyeceğini söyledi.

Çin'in 1978 yılında piyasa reformlarını uygulamaya başlamasından bu yana yıllık büyümesi ortalama yüzde 9,5'i geçerken, Yi, bu büyüme hızının aritmetik

olarak zamanla yavaşladığını belirtti. Uluslararası Enerji Ajansı da (IEA) geçen Çin'in dünyanın en büyük enerji tüketicisi olarak ABD'yi geçtiğini açıklamıştı.

G-20'nin önde gelen üyelerinden Çin, İngiltere ve Fransa'yı 2005 yılında, Almanya'yı da 2007 yılında geçmişti. World Bank, IMF ve diğer kuruluşların tahminlerine göre, ABD'yi de alt etme yolunda ilerleyen Çin, 2025 yılında dünyanın en büyük ekonomisi olacak.

Çin her ne kadar dünyanın ikinci büyük ekonomisi de olsa 3 bin 800 dolar olan kişi başına düşen milli gelire Japonya ve ABD'nin arkasında kalıyor.

Yi, Çin para birimi yuanın uluslararası para birimi olması zamanının gelip gelmediği sorusuna, "Çin halen gelişmekte olan bir ülke ve kendimizi tanımak için yeteri kadar akıllı olmalıyız" yanıtı verdi.

Pekin yönetiminin yuanı tam olarak değiştirilebilir bir para birimi

yapmak için programı olmadığını söyleyen Yi, yuani küresel para birimine çevirmek için acele etmeyeceklerini, ancak insanların yuani rezerv para olarak seçmesi durumunda piyasanın talebi olması nedeniyle bunu durdurmayacaklarını belirtti.

Çin, 23 ay süren yuani ABD dolarına sabitleme politikasından 19 Haziran'da vazgeçmiş ve dalgalanmaya bırakmıştı. Yuan o günden itibaren dolar karşısında sadece yüzde 0,8 değer kazandı.

Japonya'da Gayri Safi Yurt içi Hasıla (GSYH) yılın ilk yarısında 2 trilyon 578 milyar dolar düzeyinde bulunuyor. Çin'in GSYH'sinin ise söz konusu dönemde 2 trilyon 533 milyar dolar seviyesinde kalması nedeniyle Japonya'nın dünyanın en büyük ikinci ekonomisi olma özelliğini koruyordu. Ancak çüncü çeyrek itibariyle Çin ekonomisinin gelişme hızını sürdürmesi ve Japon ekonomisinin resesyon ile boğuşmaya devam etmesi gayri resmi rakamlara göre Çin'in dünya-

nın ikinci ekonomisi haline geldiğini gösteriyor.

İki ülke arasındaki gayri safi yurt içi hasıla rakamlarındaki farkın çok düşük düzeye inmesi ve yaşanan gelişmeler üçüncü çeyrek itibariyle Çin'in artık rahatlıkla dünyanın ikinci büyük ekonomisi olduğunu gösteriyor.

1978 yılında uygulamaya koyulan reform programıyla elde edilen bu gelişim, gelişmekte olan ülkeler için ders niteliğinde önemli bir örnek oluşturuyor.

Euro erimeye devam edecek

Tahminlere göre Euro/Dolar paritesi 2011 sonuna kadar 1,05'e gerileyecek, Euro bölgesi toparlanmaya başladıktan sonra bu oran biraz yükselecek -Euro bölgesinin büyüme hızı, 5 yıl boyunca ABD'nin yüzde 1-2,5 altında seyredecek

Ernst&Young'ın Euro Bölgesi Tahminleri'ne (Eurozone Forecast-EEF) göre, euro/dolar paritesi 2011 sonuna kadar 1,05'e gerileyecek, ancak Euro bölgesi toparlanmaya başladıktan sonra bu oran biraz yükselecek.

Ernst&Young'ın 3 ayda bir yayınladığı EEF sonuçlarına göre, Euro bölgesinde temerrüde düşme tehlikesi atlatılmakla birlikte, kriz sürüyor.

EEF, bölgenin büyüme hızına yönelik tahminini bu yıl için yüzde 0,8'e, 2011 için de yüzde 1,3'e düşürdü. Ayrıca yayına göre, Euro

bölgesinde yaşanan büyük sorunları çözmek için gerekli olan yapısal reformlar hayata geçirilmezse, özellikle Güney Avrupa ülkelerinde, 1990'larda Japonya'da olduğu gibi "kayıp bir 10 yıl" yaşanabilecektir.

Avrupa'da iki ayrı büyüme hızının gözleneceğine işaret edilen EEF'de, 2010-2012 döneminde Euro bölgesinin Kuzey Avrupa'daki başlıca ülkeleri olan Almanya, Fransa, Hollanda ve Belçika'da yıllık GSYİH artış hızının ortalama yüzde 1,7 olacağı, Güney Avrupa'da ise eksi yüzde 0,1 olarak gerçekleşeceği tahmin ediliyor.

Kuzey Avrupa'da durumun nispeten olumlu görünmesi, Almanya ve Hollanda gibi ülkelerin yıllardır süren üretkenlik artışı ve ücretlerin makul bir düzeye düşürülmesi nedeniyle yüksek bir rekabet gücüne ulaşmaları ve dünya ekonomisinde güçlü bir toparlanmanın avantajlarından yararlanacak pozisyona kavuşmaları ile kuzey ülkelerinde gerçekleştirilmesi gereken mali reformların çok büyük yük getirmeyecek olmasından kaynaklanıyor.

EEF tahminlerine göre, euro/dolar paritesi gelecek yılın sonuna kadar 1,05'e gerileyecek, Euro bölgesi

toparlanmaya başladıktan sonra bu oran biraz yükselecek.

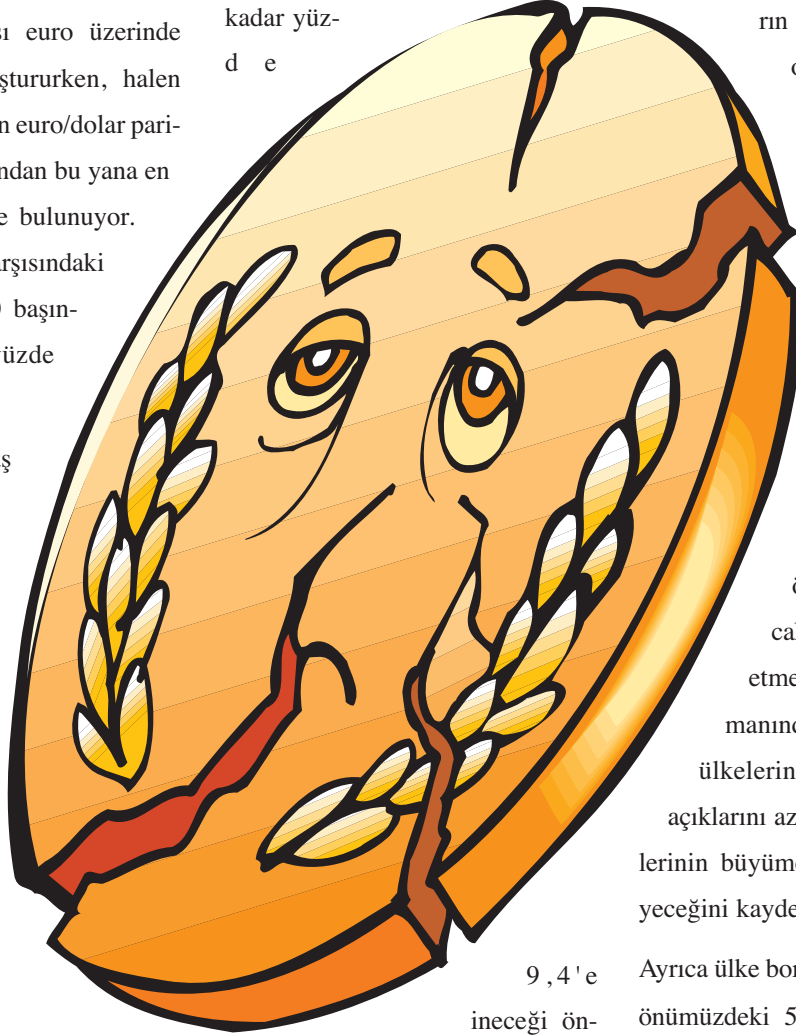
Euro bölgesindeki bazı ülkelerin maliye politikalarının sürdürülebilirliği konusundaki kaygılar ve temeldeki sorunlara karşı oldukça kayıtsız kalınması euro üzerinde büyük baskı oluştururken, halen 1,20 civarında olan euro/dolar paritesi 2006 yılı başından bu yana en düşük seviyesinde bulunuyor.

Euronun, dolar karşısındaki değer kaybı 2010 başından bu yana yüzde 20'ye ulaştı.

Büyümenin yavaş seyretmesi ve enflasyonist risklerin olmaması nedeniyle EEF, Avrupa Merkez Bankası'nın 2011 yılı ortalarına kadar faiz oranlarını değiştirmeyeceğini tahmin ediyor.

Yayına göre, yatırım hacminin geçen yıl keskin bir düşüşle yüzde 14 daraldığı bölgede, 2010'da yüzde 2,8 daha daralma yaşanacak. Tahminlere göre, 2011 yılından sonra yatırımlar bir ölçüde toparlanacak ancak 2014'te dahi kriz öncesi rakamlara ulaşamayacak.

Ekonomideki belirsizlikler nedeniyle şirketlerin yeni personel alımını ertelemeleri sonucunda Euro Bölgesi'nde 2012 yılından önce düşmeyeceği öngörülen işsizlik oranının 2014 yılına kadar yüzde

9,4'e ineceği öngörülmüyor. Halen 16 milyon olan işsiz sayısının ise artışını sürdürerek, gelecek yılın ilk yarısında 16,8 milyona dayanacağı tahmin ediliyor.

EEF'ye göre, gelirlerin azalması beklentisi sonucunda, özel tüketim harcamaları bu yıl da, geçen yılki düşük seviyesinde kalacak.

Çok çeşitli dengesizliklere ve yapısal zayıflıklara çözüm getirmek için büyük reformlar yapılması ihtiyacı vurgulanan EEF tahminlerine göre, ülke borçları krizi de Euro bölgesindeki ilgili kurumların

para birliğini kalıcı olarak sağlayamadıklarını ve buna çözüm olarak politikalarda koordinasyon gereğini ortaya çıkardı.

Ernst & Young, kamu finansmanını bir düzene oturtmanın önem taşıdığını, ancak açıklarını finanse etme ve borç refinansmanında sorun yaşamayan ülkelerin bile bir an önce açıklarını azaltma yoluna gitmelerinin büyüme olumsuz etkileyeceğini kaydetti.

9,4'e

ineceği ön-

görülmüyor. Halen 16

milyon olan işsiz sayısının ise artışını sürdürerek, gelecek yılın ilk yarısında 16,8 milyona dayanacağı tahmin ediliyor.

EEF'ye göre, gelirlerin azalması beklentisi sonucunda, özel tüketim harcamaları bu yıl da, geçen yılki düşük seviyesinde kalacak.

Ayrıca ülke borçları krizi nedeniyle önümüzdeki 5 yıl boyunca Euro bölgesinin büyüme hızının ABD'dekinin yüzde 1-2,5 altında seyredeceği belirtilerek, istihdam konusunda da 2010-2014 döneminde ABD ekonomisinde 10 milyonun üzerinde yeni iş yaratılırken, Euro bölgesinde istihdam düzeyinin ancak korunabileceğini vurguladı.

Dünya Ekonomisi

Euro bölgesi büyüme rekoru kırdı

Euro Bölgesi ekonomisi ikinci çeyrekte yüzde 1'le üç buçuk yılın en yüksek hızıyla büyüdü. Almanya ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 2,2 oranında beklentilerin üzerinde büyüdü. ABD ekonomisi ise ikinci çeyrekte yüzde 2.4'le beklentilerin altında büyüdü.

Euro Bölgesi ekonomisi ikinci çeyrekte yüzde 1 ile üç buçuk yılın en hızlı büyümesini kaydetti. Avrupa Birliği istatistik kurumu Eurostat'ın verilerine göre 16 ülkeden oluşan Euro Bölgesi'nde gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) geçen yılın aynı dönemine göre ise yüzde 1.7 ile beklentilere paralel büyüdü.

Euro Bölgesi'nde büyümenin itici gücü bölgenin en büyük ekonomisi Almanya'dan geldi. Alman ekonomisi, 2. çeyrekte, son 19 yılın en yüksek hızıyla, çeyrek bazında yüz-

de 2.2, yıllık bazda ise yüzde 4.1 büyüdü.

İlk çeyrekle karşılaştırıldığında ikinci çeyrekte, Belçika yüzde 0.7, İspanya yüzde 0.2, Fransa, yüzde 0.6, İtalya yüzde 0.4, Litvanya yüzde 2.9, Hollanda yüzde 0.9, Avusturya yüzde 0.9, İsveç yüzde 1.2 ve İngiltere ekonomileri yüzde 1.1 büyürken, ekonomisi küçülen tek ülke yüzde 1.5 ile Yunanistan oldu.

Önceki yılın ikinci çeyreğiyle kıyaslandığında ise Belçika yüzde 2.2, Almanya yüzde 3.7, Fransa

yüzde 1.7, İtalya yüzde 1.1, Hollanda yüzde 2.1, Slovakya yüzde 4.9 İsveç yüzde 3.6 ve İngiltere ekonomisi yüzde 1.6 büyüme kaydetti.

Bulgaristan yüzde 1.5, Yunanistan yüzde 3.5, İspanya yüzde 0.2 ve Letonya ekonomisi ise yüzde 3.9 küçüldü.

Fransa, 2011 yılı için büyüme tahminini yüzde 2'ye indirdi. Fransız hükümetinden, Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy'nin, Başbakan Francois Fillon ve Maliye Bakanı Christine Lagarde ile görüşmesin-

den sonra yapılan açıklamada, gelecek yıl için yüzde 2,5 olan büyüme tahmininin yüzde 2'ye çekildiği bildirildi. Hükümet, bu yıl için yüzde 1,4 olan büyüme tahmininin ise değişmeyeceğini ya da bu tahmini de aşacağını belirtti.

Bu arada, İsveç hükümeti ise bu yıl için büyüme tahminini yüzde 4,5'e çıkardı. Maliye Bakanı Anders Borg, bu yılın ilk yarısında ekonominin beklenenden daha hızlı toparlandığını, bu yüzden bu yıl için yüzde 3,3 olan büyüme tahminini yüzde 4,5'e revize ettiklerini

söyledi. Gelecek yıl için de yüzde 3,8 olan büyüme tahminini yüzde 4'e yükselttiklerini ifade eden Borg, İsveç'in, iç talep ve ihracat

desteğiyle küresel finansal krizden hızla çıktığını, ancak dünyanın diğer kesimlerindeki finansal sorunların ekonominin ilerlemesinde yeni so-

yüzde 0,2 oranında büyüdü. Ülke ekonomisi yılın ilk üç ayında yüzde 0,1 büyümeye kaydetmişti. İspanya ekonomisi, 18 ay aradan sonra ilk kez bu yılın ilk çeyreğinde durgunluktan çıkmıştı.

Öte yandan, İspanya Merkez Bankası, İspanya bankalarının Avrupa Merkez Bankası'na olan borç miktarının bu yılın Temmuz ayında, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 77,7 oranında artarak

130,2 milyar avro-

ya ulaştığını bildirdi.

Avrupa Merkez Bankası'nın Temmuz ayında Avrupa bankalarına verdiği borç miktarı ise 447,65 milyar avroya geriledi. Bu miktar, Haziran ayında 496,69 milyar avro, 2009 yılı Temmuz ayında ise 603,9 milyar avro düzeyinde bulunuyordu.

Almanya ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 2,2 oranında beklentilerin

runlara sebep olabileceğini ifade etti.

İspanya ekonomisi, yılın ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre

üzerinde büyüdü. Ekonomistlerin ikinci çeyrek büyüme beklentisi yüzde 1,3 seviyelerindeydi. Ekonomide birinci çeyrek büyüme oranı da yüzde 0,2'den yüzde 0,5'e revize edildi.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) bölgesi, bu yıl ikinci çeyrekte önceki çeyreğe göre yüzde 0,7 büyüdü. OECD'nin açıklamasına göre, OECD bölgesi, yılın ikinci çeyreğinde ilk çeyreğe göre yüzde 0,7 büyüdü. İlk çeyrekte de yüzde 0,7 büyüme kaydeden OECD bölgesi, ikinci çeyrekte geçen yıl aynı dönemine göre ise yüzde 2,8 büyüdü. OECD bölgesi ilk çeyrekte geçen yıl ilk çeyreğine göre yüzde 2,4 büyümüştü.

ABD ekonomisi ikinci çeyrekte yüzde 2,4'le beklentilerin altında büyüdü. ABD ekonomisi, ikinci çeyrekte yılın ilk çeyreğine göre beklentilerin altında yıllık bazda yüzde 2,4 oranında büyüdü. Ülke ekonomisinin ikinci çeyrekte yüzde 2,5 oranında büyümesi bekleniyordu.

Ticaret Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, bu yılın ikinci çeyreğinde ekonomik toparlanmanın hız kaybettiğine dikkat çekilerek, geçen yılın üçüncü çeyreğinden bu yana en zayıf büyüme olduğu vurgulandı. Daha önce yüzde 2,7 olarak açıklanan yılın ilk çeyrek büyü-

me oranı revize edilerek yüzde 3,7'ye yükseltildi.

Ülkede hane halkı harcamalarında da yavaşlama görüldüğü belirtilen açıklamada, tüketici harcamalarının yılın ikinci çeyreğinde ilk çeyreğe göre yüzde 1,6 oranında artış kaydettiği ifade edildi. Tüketici harcamaları yılın ilk çeyreğinde yüzde 1,9 oranında artmıştı.

Açıklamada, ekonominin geçen yılın tamamında yüzde 2,6 oranında daraldığı kaydedildi. Daha önce yapılan açıklamalarda bu oran yüzde 2,4 düzeyinde bulunuyordu.

Japonya sıfır büyüdü, Çin'in gerisine düştü. Japonya'nın ikinci çeyrekte yalnızca yüzde 0,1 büyümesiyle Çin Japonya'yı geride bırakarak, dünyanın ikinci büyük ekonomisi konumuna yükseldi. Japonya ekonomisi, yılın ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,1 oranında büyüdü.

Açıklanan resmi verilere göre, yılın ikinci çeyreğinde önemli oranda yavaşlayan Japonya ekonomisi, Nisan-Haziran döneminde yalnızca yüzde 0,1 oranında büyüme kaydetti. Ülke ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde yıllık bazda yüzde 0,4 oranında beklentilerin altında büyüdü. Ekonomistlerin ikinci çeyrek büyüme beklentisi yıllık bazda yüzde 2,3 düzeyinde bulunuyordu.

Meksika ekonomisi, yılın ikinci

çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 7,6 büyüdü. Ülke ekonomisi geçen yıl ikinci çeyrekte yüzde 10,3 daralmıştı. Ulusal İstatistik Enstitüsünün (Inegi) yaptığı açıklamaya göre, geçen yılın Ocak-Mart döneminde yüzde 6,5 oranında daralan ekonomi, 2010 yılı ilk çeyreğinde yıllık bazda yüzde 4,3 büyüme kaydetti. Meksika Hükümeti, ekonominin yıl sonunda yüzde 4 büyüyeceğini tahmin ediyor. Latin Amerika'nın ikinci büyük ekonomisine sahip Meksika, 2008 yılında resesyona girmiş ve ABD ekonomisine yakın ve bağımlı olması nedeniyle küresel ekonomik krizden en çok etkilenen bölge ülkesi olmuştu.

Malezya ekonomisi ikinci çeyrekte yüzde 8,9 büyüdü. Malezya Merkez Bankası (Bank Negara), bu yılın ikinci çeyreğinde ekonominin, iç ve dış talebin güçlü olması nedeniyle geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 9,5 büyüdüğünü açıkladı. Malezya ekonomisi ilk çeyrekte de, geçen yıl ilk çeyreğe göre yüzde 10,1 büyümüştü. İlk çeyrekte yüzde 17'den fazla büyüyen imalat sektörü ikinci çeyrekte yüzde 15,9, hizmetler sektörü yüzde 7,3, inşaat sektörü yüzde 4,1 ve tarım sektörü yüzde 2,4 büyüdü. Merkez Bankasından yapılan açıklamada, "İç ekonominin güçlü özel sektör talebiyle desteklenmesi, güçlü kalmaya devam etmesi bekleniyor" denildi.

Enflasyon yükselişte

Ağustos ayında Üretici Fiyatları Genel Endeksinde bir önceki aya göre yüzde 1,15, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 5,98, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 9,03 ve oniki aylık ortalamalara göre yüzde 6,18 artış gerçekleştirdi. Aylık değişim tarım sektöründe yüzde 3,48, sanayi sektöründe ise yüzde 0,64 olarak gerçekleşti. ÜFE sonuçları sanayinin alt sektörleri bazında değerlendirildiğinde en yüksek aylık artış yüzde 5,19 ile elektrik, gaz üretimi ve dağıtım alt sektöründe yaşandı. 779 maddeden 313 maddenin ortalama fiyatlarında artış gerçekleşti.

Ağustos ayında Tüketici Fiyatları Genel Endeksi bir önceki aya göre yüzde 0,40, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 3,50, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 8,33 ve oniki aylık ortalamalara göre yüzde 7,83 artış gerçekleştirdi. Ana harcama grupları itibarıyla bir ay önceye göre en yüksek artış yüzde 2,95 ile gıda ve alkolsüz içecekler grubunda yaşandı. Bir önceki yılın aynı ayına göre TÜFE’de en yüksek artış ise yüzde 26,72 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda oluştu. Endeksteeki 446 maddeden 174 maddenin ortalama fiyatlarında artış yaşandı.

ÜFE	AĞUSTOS 2010 (2003=100)	AĞUSTOS 2009 (2003=100)
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	1,15	0,42
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	5,98	2,97
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	9,03	-1,04
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı(%)	6,18	4,19

TÜFE	TEMMUZ 2010 (2003=100)	TEMMUZ 2009 (2003=100)
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	0,40	-0,30
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	3,50	1,78
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	8,33	5,33
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı(%)	7,83	7,99

		2010								2009			
		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
ÜFE	Bir önceki aya göre değişim	0,58	1,66	1,94	2,35	-1,15	- 0,50	-0,16	1,15	0,62	0,28	1,29	0,66
	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim	0,58	2,25	4,24	6,69	5,47	4,93	4,77	5,98	3,60	3,90	5,24	5,93
TÜFE	Bir önceki aya göre değişim	1,85	1,45	0,58	0,60	-0,36	- 0,56	-0,48	0,40	0,39	2,41	1,27	0,53
	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim	1,85	3,32	3,93	4,55	4,17	3,59	3,09	3,50	2,18	4,64	5,96	6,53

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

Bütçe Gelirleri Kümülatif Gerçekleşmeleri	Ocak - Haziran (Milyon YTL)			2010 Yılı Bütçe Hedefi
	2009	2010	Artış (yüzde)	
Genel Bütçe Gelirleri	98.287	116.843	18.8	229.947
Vergi Gelirleri	79.083	98.622	24.7	193.324
Gelir, Kar ve Ser. Kazanç üzerinden Alınan Vergiler	26.097	29.391	12.6	59.481
Gelir Vergisi	18.972	19.316	1.81	41.516
Gelir Vergisi Tevkifatı	17.215	17.341	0.73	38.057
Kurumlar Vergisi	7.125	10.076	41.4	17.965
KVK Göre Alınan Geçici Vergi	6.646	9.516	43.1	17.205
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	2.244	2.682	19.5	4.484
Motorlu Taşıtlar Vergisi	2.157	2.575	19.3	4.328
Dahilde Mal ve Hizmetlerden Alınan Vergiler	33.335	41.890	25.6	86.366
Dahilde Alınan KDV	9.517	12.278	29.0	22.636
Özel Tüketim Vergisi	19.305	25.67	32.7	54.631
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergileri	2.158	1.798	-16.6	3.875
Dış Ticarettten Alınan Vergiler	12.865	17.996	39.8	33.134
İthalde Alınan KDV	11.661	16.487	41.3	30.108
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.313	6.302	-13.8	6.754
Harcamalar	124.831	136.494	9.34	286.981

EKONOMİK VERİLER

	2009	2008	2007	2006	2005	2004
GSYH (Cari fiyatlarla milyon TL)	953.974	950.534	843.178	758.391	648.932	559.033
GSYH (milyon/dolar)	617.611	742.094	658.786	526.429	481.497	390.387
GSYH (Değişim Hızı sabit fiyatlarla %)	-4.7	0.7	4.7	6.9	8.4	9.4
Kişi başına GSMH (ABD Doları)	8.590	10.376	9.33	6.477	5.008	4.172
Sanayi Üretim Endeksi (2005=100)	103.2	114.3	115.3	107.8	100	
Toplam İhracat (milyon/dolar)	102.129	132.027	107.272	85.535	73.476	63.167
Toplam ithalat (milyon/dolar)	140.926	201.963	170.062	139.576	116.774	97.540
Dış Ticaret Dengesi (milyon/dolar)	-38.797	-69.936	-62.791	-54.041	-43.298	-34.373
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı %	72.5	65.4	63.1	61.3	62.9	64.8
İşsizlik Oranı (%)	14.0	13.5	10.6	9.9	10.3	10.3
Kamu Net Borç Stoku (milyon TL)	309.740	267.990	248.421	258.198	270.275	274.195
İç Borç Stoku (milyon TL)	330.005	274.827	255.310	251.470	244.782	224.483
Türkiye Dış Borç Stoku (milyon/\$)	271.140	277.669	249.386	207.593	169.732	160.980
Merkezi Yönetim Borç Stoku (milyon TL)	441.507	380.321	333.485	345.050	331.520	316.528
Cari İşlemler Dengesi (milyon/dolar)	-13.854	-41.947	-38.311	-32.193	-22.198	-14.431

(Bin YTL)	2010		2009		2008
	13 Ağustos	06 Ağustos	31 Aralık	14 Ağustos	26 Aralık
Emisyon	44.472.088	43.780.673	38.340.278	35.403.271	32.724.754
Para Arzı					
- M1	113.662.058	112.039.134	107.051.398	91.900.171	83.380.932
- M2	535.094.915	532.253.819	494.024.148	455.664.320	434.205.424
- M3	561.873.922	559.181.060	520.674.414	481.952.932	458.383.776
Yurtiçi Kaynaklı TL Mevduat	339.977.208	335.428.222	305.200.507	277.426.725	268.802.517
- Vadeli Tasarruf	220.591.473	220.712.059	197.976.696	16.815.979	184.492.538
- Vadesiz Tasarruf	22.939.908	22.750.067	19.800.398	17.888.716	15.593.007
- Vadeli Ticari	58.280.469	57.634.112	49.438.951	41.263.086	39.693.690
- Vadesiz Ticari	16.819.398	15.982.822	16.761.263	12.213.568	11.511.475
- Resmi Mevduat	21.345.960	18.349.162	21.178.199	19.245.376	17.511.807
Kredi Stoku	372.398.586	369.992.872	305.478.312	278.423.892	278.395.523
- Tüm Banka Kredileri	372.398.586	369.992.875	305.478.312	278.423.892	278.395.523
- M.B. Kredileri	0	0	0	0	0
Bank. El. Tah. ve Bono	246.285.765	245.448.149	237.628.748	208.621.165	171.774.890

Mevzuat Değişiklikleri

- 01.08.2010** - 6009 Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 04.08.2010** - Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 274)
- 07.08.2010** - Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri VII, No: 39)
- 22.08.2010** - **(Mükerrer)** 5939 Sayılı Konut Edindirme Yardımı Hak Sahiplerine Ödeme Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun ve 7/1/2010 Tarihli ve 27455 Sayılı Resmî Gazete’de Yayımlanan Konut Edindirme Yardımı Hak Sahiplerine Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Göre Tespit Edilen Hak Sahipleri Listesi
- 26.08.2010** - Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 275)
- Türkiye Muhasebe Standartları Kuruluna Ait Tebliğler
 - Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulamasına İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 1) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ Sıra No: 197
 - İşletme Birleşmelerine İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 3) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ Sıra No: 198
 - Finansal Araçlar: Açıklamalara İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 7) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ Sıra No: 199
 - Finansal Tabloların Sunuluşuna İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 1) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ Sıra No: 200
 - Kur Değişiminin Etkilerine İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 21) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ Sıra No: 201
 - İştiraklerdeki Yatırımlara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 28) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ Sıra No: 202
 - İş Ortaklıklarındaki Paylara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 31) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ Sıra No: 203
 - Finansal Araçlar: Sunuma İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 32) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ Sıra No: 204
 - Ara Dönem Finansal Raporlamaya İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 34) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ Sıra No: 205
 - Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme Ve Ölçmeye İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 39) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ Sıra No: 206
 - Müşteri Sadakat Programlarına İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı Yorumu (TFRS YORUM 13) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ Sıra No: 207
- 27.08.2010** - Devlet Muhasebesi Standardı 14 (DMS 14) Raporlama Tarihinden Sonraki Olaylar
- Devlet Muhasebesi Standardı 16 (DMS 16) Yatırım Amaçlı Varlıklar
 - Devlet Muhasebesi Standardı 17 (DMS 17) Maddi Duran Varlıklar
- 28.08.2010** - Mükelleflerin İzahat Taleplerinin Cevaplandırılmasına Dair Yönetmelik

Vergi Takvimi

- 13.09.2010** - 16–31 Ağustos Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- 16–31 Ağustos Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Bildirimlerin Verilmesi ve Ödenmesi
- 15.09.2010** - Ağustos 2010 Dönemine Ait Kolalı Gazoz, Alkollü İçecekler ve Tütün Mamullerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin Özel Tüketim Vergisinin (Tescile Tabi Olmayanlar) Beyanı ve Ödemesi
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Özel İletişim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi Bildirimi ve Ödemesi
- 20.09.2010** - Ağustos 2010 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin EK:4 No.lu ÖTV Bildirim Formu
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Kolalı Gazozlara İlişkin EK:7 No.lu ÖTV Bildirim Formu
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Alkollü İçeceklerle İlişkin EK:8 No.lu ÖTV Bildirim Formu
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Tütün Mamullerine İlişkin EK:9 No.lu ÖTV Bildirim Formu
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin EK:10 No.lu ÖTV Bildirim Formu
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Yarışma ve Çekilişlerle Futbol Müsabakalarına ve At Yarışlarına Ait Müşterek Bahislerle İlgili Veraset ve İntikal Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Şans Oyunları Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ağustos 2010 Dönemine Ait İlan ve Reklam Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Müşterek Bahislere İlişkin Eğlence Vergisinin Beyanı ve Ödemesi ile Diğer Eğlence Vergilerine İlişkin Eğlence Vergisinin Ödemesi
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Yangın Sigortası Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- 23.09.2010** - Ağustos 2010 Dönemine Ait Gelir Vergisi Stopajının Muhtasar Beyanname ile Beyanı
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Kurumlar Vergisi Stopajının Muhtasar Beyanname ile Beyanı
- Ağustos 2010 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Beyanı
- 24.09.2010** - Ağustos 2010 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Beyanı
- 1–15 Eylül Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Bildirimlerin Verilmesi ve Ödenmesi
- 27.09.2010** - 1-15 Eylül Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Gelir Vergisi Stopajının Ödemesi
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Kurumlar Vergisi Stopajının Ödemesi
- Ağustos 2010 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Ödemesi
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Ödemesi
- 30.09.2010** - Ağustos 2010 Dönemine Ait Haberleşme Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- SSK (Ağustos 2010) Sigorta Primlerinin Ödemesi
- Bağ-Kur Sigortalılarının Eylül 2010 Sigorta Primi ve Sağlık Sigorta Primlerinin Ödemesi
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)
- Ağustos 2010 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)

Ağustos 2010 Kronoloji

01 Ağustos Batman'da bir rafineriyi kundaklayan PKK'lı teröristler, çıkan yangını söndürmeye gidenlerin kullanacağı yola da mayın döşedi. Mayın BDP'li eski yönetici, baro eski başkanı ve İHD eski başkanını öldürdü.

02 Ağustos Ergenekon Savcısı Zekeriya Öz, YAŞ'ta Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın terfisi beklenen 1. Ordu Komutanı Org. Hasan İğsız'ı internet andıcı iddiasıyla ilgili ifadeye çağırdı.

03 Ağustos Bir İsrail askerinin sınırdan uzatılan bir kepeçle, Lübnan tarafındaki bir ağacı kesmeye çalışması, iki ülkeyi savaşın eşiğine getirdi. Askerlerin ateş açması sonucu 3 Lübnan askeri, bir Lübnanlı gazeteci ve bir İsrail askeri öldü.

04 Ağustos Yüksek Askeri Şura'da askerin Hasan İğsız'ın Kara Kuvvetlerine atanmasına ilişkin teklifini Başbakan Köşk'e yollamadı. Bu nedenle Genelkurmay Başkanı ataması da yapılamadı.

05 Ağustos TSK atamalarında Hükümetin Hasan İğsız'ı veto etmesinden sonra Kara Kuvvetleri Komutanlığı için en güçlü aday olan Atilla Işık emekliliğini istedi. Böylece kriz farklı boyut kazandı.

06 Ağustos Balyoz davasında yakalanmasına karar verilen 101 emekli ve muvazzaf askerinin itirazlarını kabul eden mahkeme yatakama kararını kaldırdı.

07 Ağustos Pakistan'da iki haftadır devam eden aşırı yağış ve seller yüzünden 1600'ü aşkın kişi hayatını kaybetti.

08 Ağustos Başbakan Erdoğan, TSK'nın yeni komuta kamedemisin belirleyen kararname hazırlandı. Cumhurbaşkanı Gül gece yarısı onayladı. Genelkurmay Başkanı Işık Koşaner oldu, Kara Kuvvetleri'ne Erdal Ceylanoğlu getirildi.

09 Ağustos Karamehmet'in liderliğinde Kazancı ve İşkaya şirketlerinin oluşturduğu konsorsiyum İstanbul Avrupa Yakası elektrik dağıtım ihalesini 2 milyar 990 milyon dolara, İzmir ve Manisa'nın elektrik dağıtım ihalesini 1 milyar 920 milyon dolara aldı.

10 Ağustos 22 aydır 2'nci Ergenekon davasından tutuklu bulunan gazeteci Tuncay Özkan, suçu kendisine söylenene kadar açlık grevi yapacağını yüksek sesle ve masaya vurarak söylediği için 5 duruşmaya katılmama cezası aldı.

11 Ağustos İsrail'de kanlı Mavi Marmara baskınının askeri sorumluluğunu üstlenen Genelkurmay Başkanı Aşkenazi sadece vurulması gereken kişileri vurduklarını ve askerleriyle gurur duyduğunu söyledi.

12 Ağustos Başbakan Erdoğan, 1208 üyesi bulunan YARSAV için "üyeleri çıkıp iktidarı eleştiriyor. Ben şimdi bu hakimlere savcılara nasıl güveneceğim, böyle saçmalık olmaz" dedi.

13 Ağustos Lisans Yerleştirme Sınavı'na girip tercihte bulunan 1 milyon 104 bin adaydan 560 bini bir bölüme yerleşti. Çoğunluğu fizik bölümleri olmak üzere 190 bin 801 kontejan boş kaldı.

14 Ağustos Türkiye'nin İtalya'dan iadesini istediği , terör örgütü PKK'nın üst düzey isimlerinden Nizamettin Toğuş, bir aydır tutulduğu Padova Cezaevi'nden şartlı olarak tahliye edildi.

15 Ağustos Rusya, Yunanistan ve Gürcistan'dan gelen Ortadokslar 88 yıl sonra Sürmena Manastırı'nda ayin yaptı. Yunan TV'si canlı yayınladı.

16 Ağustos Türkiye'nin ikinci büyük doğalgaz dağıtım şirketi Başkent Gaz ihalesini Boğaziçi ve Gediz Elektrik'i alan Karamahmet ve Kazancı ortaklığı MMEKA, 1,2 milyar dolarlık teklifle kazandı.

17 Ağustos Başbakan Erdoğan, "bu anayasayı beğenmiyorsa çıksın açıkça hayır desin, bitaraf olan bertaraf olur" diye eleştirdiği TÜSİAD, başbakanın açıklamasının talihsiz bulunduğunu ifade etti.

18 Ağustos Hakim Savcılar Yüksek Kurulu'nda yargı kökenli üyeler Ergenekon, Balyoz gibi davalardaki bazı hakim ve savcılarının değiştirilmesini istedi. Adalet Bakanı da atama yapılmadan kurul toplantılarını bitirdi.

19 Ağustos Irak'taki son Amerikan muharip birliği, işgalden 7.5 yıl sonra ülkeden ayrıldı.

20 Ağustos "Haliç'te Yaşayan Simonlar, Dün Devlet Bugün Cemaat" adlı kitabında, emniyetteki cemaat yapılanması iddialarına yer veren Eskişehir Emniyet Müdürü Hanefi Avcı hakkında inceleme başlatıldı.

21 Ağustos Nükleer program yüzünden Birleşmiş Milletler'in yeni yaptırımlarının hedefi olan İran, Ortadoğu'nun elektrik santrali olarak kullanılacak ilk nükleer reaktörünü açtı.

22 Ağustos Hrant Dink'in ailesi AİHM'de açtığı davayı kazandı. Ankara'nın vahim savunmasını dikkate almayan mahkeme Türkiye'yi, ifade özürlülüğü ve yaşam hakkını ihlalden suçlu buldu.

23 Ağustos Diyarbakır'da düzenlenen Demokratik Toplum Kongresi'nden sonra Kongrenin sonuç bildirisini açıklayan Ahmet Türk, Özerk Kürdistan talebinin çıktığını vurgulayarak, "artık Türkiye kırılma noktasına geldi. Bu ayrıştırma değil, birlikte yaşama projesi" dedi.

24 Ağustos Manisa Devlet Hastanesi'ne ateş, bilinç değişikliği, vücutta döküntü şikayetleriyle başvuran 16 hastadan 6'sının şüpheli ölümü endişe yarattı.

25 Ağustos Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Kemal Uzan'ın ÇEAŞ ve KEPEZ'in sözleşmelerinin 2003'te iptal edilmesi hakkında Türkiye aleyhine yaptığı dava başvurusunu kabul etti.

26 Ağustos Rize'nin Gündoğdu beldesinde sağnak yağışın yol açtığı sel ve heyelan nedeniyle 12 kişi yaşamını yitirdi.

27 Ağustos HSYK Başkanvekili Kadir Özbek, Adalet Bakanı Sadullah Ergin'i Anayasal bir kurulun çalışmalarını engellediği gerekçesiyle Yargıtay'a suç duyurusunda bulundu.

28 Ağustos Türk Eğitim-Sen Başkanı Koncuk, KPSS sınavından 5 gün önce soruların e-mail ile bazı adaylara yollandığını açıkladı.

29 Ağustos Hükümet memura yüzde 4+4 zam ve 80 lira ek ödeme teklifi etti. Teklifi sadece Memur-Sen kabul etti.

30 Ağustos KPSS'deki kopya iddiaları nedeniyle 30 bin öğretmenin ataması ertelendi.

31 Ağustos Sınavdan önce soruların e-mail ile yollandığının ortaya çıkması üzerine savcılığın emriyle polis ÖSYM binasını bastı.